

se af anmodninger om gensidig retshjælp mellem de nordiske lande.

Retshjælp i forhold til Finland og Sverige ydes endvidere (som i forhold til andre EU-medlemsstater) på grundlag af EU-retshjælpskonventionen og 2001-protokollen. De to retsinstrumenter finder i et vist omfang også anvendelse i forhold til Island og Norge, idet en række af bestemmelserne i konventionen og protokollen udgør en videreudvikling af Schengen-samarbejdet, som Island og Norge deltager i, jf. aftalen af 18. maj 1999 om Islands og Norges associering i gennemførelsen, anvendelsen og udviklingen af Schengen-reglerne.

Folketinget meddelte ved lov nr. 258 af 8. maj 2002 samtykke efter grundlovens § 19 til, at Danmark ratificerede EU-retshjælpskonventionen. Med loven gennemførtes de ændringer af bl.a. straffeloven, retsplejeloven og lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet, der var nødvendige for, at Danmark kunne tiltræde EU-retshjælpskonventionen.

Lovændringerne vedrørte konventionens artikel 9 (om midlertidig overførelse af frihedsberøvede personer med henblik på efterforskning), artikel 10 (om afhøring ved hjælp af videokonference), artikel 11 (om afhøring ved hjælp af telefonkonference), artikel 15 (om strafferetligt ansvar), artikel 16 (om civilretligt ansvar) og artikel 18-20 (om aflytning af telekommunikation). Der henvises til Folketingstidende 2001-02 (2. samling), Tillæg A, side 3334 (lovforslag nr. L 141), Tillæg B, side 637, og Folketingets forhandlinger, side 3350, 5775 og 5850. Lovforslag nr. L 141 indeholder bl.a. en nærmere redegørelse for indholdet af de enkelte bestemmelser i EU-retshjælpskonventionen (pkt. 3. i lovforslagets almindelige bemærkninger).

Ratifikation af 2001-protokollen nødvendiggjorde ikke lovændringer eller indhentelse af Folketingets samtykke efter grundlovens § 19, idet retstilstanden allerede levede op til Danmarks forpligtelser i henhold til protokollen.

4.2. EU-aftalen med Island og Norge

Rådet for Den Europæiske Union vedtog den 17. december 2003 en afgørelse (2004/79/EF) om undertegnelse af aftalen mellem Den Europæiske Union og Republikken Island og Kongeriget Norge om anvendelsen af visse bestemmelser i konventionen af 29. maj 2000 om gensidig retshjælp i straffesager mellem Den Europæiske Unions medlemsstater og 2001-protokollen hertil. Aftalen blev undertegnet den 19. december 2003.

Danmark tog ved vedtagelsen af rådsafgørelsen forbehold for den forfatningsmæssige procedure i Danmark (parlamentarisk forbehold). En række andre medlemsstater tog lignende parlamentariske forbehold. Aftalen vil først kunne træde i kraft, når de parlamentariske forbehold er hævet.

Rådsafgørelsen med den tilknyttede aftale (offentliggjort i EF-tidende nr. L 26 af 29. januar 2004, side 1) er medtaget som bilag 4 til lovforslaget.

Aftalens *artikel 1* gør en lang række af de bestemmelser i EU-retshjælpskonventionen og 2001-protokollen, der ikke allerede finder anvendelse i forhold til Island og Norge i kraft af Schengen-samarbejdet (jf. ovenfor), anvendelige også i forhold til de to nævnte stater. Det drejer sig bl.a. om konventionens bestemmelser om formkrav og om aflytning af telekommunikation og protokollens bestemmelser om oplysninger om bankkonti mv.

De erklæringer om anvendelse af forskellige af EU-retshjælpskonventionens og 2001-protokollens bestemmelser, som EU-medlemsstaterne har afgivet, finder også anvendelse i forhold til Island og Norge.

Efter aftalens *artikel 2* følger medlemsstaterne og Island og Norge løbende udviklingen i den retspraksis vedrørende de nævnte bestemmelser i konventionen og protokollen, der fastlægges af EF-Domstolen samt ved de kompetente domstole i Island og Norge. De to stater har adgang til at forelægge processkrifter eller skriftlige bemærkninger for EF-Domstolen i sager, hvor en medlemsstat har forelagt EF-Domstolen et præjudicielt spørgsmål vedrørende fortolkningen af de nævnte konventions- og protokolbestemmelser.

Hvis en medlemsstat afslår en anmodning om retshjælp, kan Island og Norge efter aftalens *artikel 3* anmode medlemsstaten om at indberette sagen til Eurojust med henblik på en mulig praktisk løsning.

Efter aftalens *artikel 4* kan tvister om fortolkningen eller anvendelsen af aftalen eller af ovennævnte bestemmelser i konventionen og protokollen forelægges på et møde mellem medlemsstaterne og Island og Norge med henblik på bilæggelse inden seks måneder.

Det følger af aftalens *artikel 5*, at medlemsstaterne og Island og Norge er enige om at tage aftalen op til fornyet vurdering senest fem år efter dens ikrafttræden.

Aftalens *artikel 6* indeholder bestemmelser om ikrafttræden, mens *artikel 7* fastslår, at aftalen også vil gælde for nye medlemsstater, der tiltræder EU-retshjælpskonventionen og/eller 2001-protokollen.

Aftalens *artikel 8* indeholder bestemmelser om ophør af aftalen, mens *artikel 9* indeholder bestemmelser